

Eduskunnan valtionvarainvaltiokunta
Sivistys- ja tiedejaosto

Lausunnon antaja:
Suomen Teatterit – Finlands Teatrar ry
Meritullinkatu 33
00170 Helsinki

LAUSUNTO EDUSKUNNAN VALTIOVARAINVALIOKUNNAN SIVISTYS- JA TIEDEJAOSTOLLE KOSKIEN HALLITUKSEN ESITYSTÄ 59/2011 vp VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2012

Suomen Teatterit – Finlands Teatrar ry:ltä on pyydetty lausuntoa valtion talousarvioesityksestä vuodelle 2012. Lausuntonaan järjestö esittää seuraavaa:

Teattereiden ja orkestereiden valtionosuusjärjestelmää kehitettiin indeksien palauttamiseen perustuvalla ohjelmalla vuosina 2008 – 2010. Tätä ennen henkilötyövuoden hinta oli pysähtynyt paikalleen ja valtionapu ostovoimaltaan jatkuvasti heikentynyt.

Teattereiden ja orkestereiden valtionosuuksiin vuoden 2012 talousarviossa kohdistuneet 5 miljoonan euron leikkaukset osuvat ajankohtaan, jolloin järjestelmän kehittämisohjelma on juuri saatu päätökseen. Esittävän taiteen ala ymmärtää, että vaikeina talousaikoina kaikkien on osallistuttava säästötalkoisiin, mutta pienellä kustannussektorilla toteutettavat tuntuvat leikkaukset ovat mittasuhteiltaan ylimitoitettuja.

Teatterit, joiden menoista ylivoimainen enemmistö on henkilöstökuluja, ja joiden suunnittelujänne ei anna mahdollisuutta nopeisiin muutoksiin, voivat reagoida leikkauksiin lähinnä vain leikkaamalla muun kuin kiinteän henkilökunnan kuluja ja mahdollisista hanke- ym. menoista. Paradoksaalisesti teatterikentän laajempi yhteistyö kiertuetoiminnan, yhteistyöproduktioiden ja yleisötyön kehittäminen muodossa ovat juuri niitä kehityssuuntia, joissa valtionosuusteattereiden toivotaan tehostavan toimintaansa. Näistä syistä Suomen Teatterit ry esittää, että teattereiden ja orkestereiden valtionosuuksiin kohdistettu leikkaus puolitettaisiin.

Erytisesti on painotettava sitä, että jos määräaikainen valtionosuuksien leikkaus jossain muodossa joka tapauksessa toteutuu, on huolehdittava siitä, että vanhoja virheitä ei toisteta uudelleen välittömästi niiden korjaamisen jälkeen: valtionosuuksien kehityksen tulee jatkossa seurata indeksikehitystä niin kuin vuoden 2008 – 2010 kehitysohjelman jälkeen on toimittu.

Suomen Teatterit ry haluaa kiinnittää huomiota myös siihen, että samaan aikaan kun henkilötyövuoden hinnan korjausohjelma lopetti osaltaan pitkän pysähtyneisyyden kauden valtionosuuksien kehityksessä, on alan rahoituksen pohjaksi laskettava henkilötyövuosien määrä edelleen melkoisessa epäsuhdassa teatterialan todellisen henkilötyövuosimäärän kanssa. Jälkeenjääneisyys todelliseen henkilötyövuosien määrään on tällä hetkellä noin 380 henkilötyövuotta. Järjestelmää on seuraavaksi lähdeävä kehittämään niin, että valtionosuusrahoituksen pohjaksi laskettavat henkilötyövuodet vastaavat paremmin alan todellista tilannetta.

Lisäksi Suomen Teatterit ry haluaa kiinnittää huomiota siihen, että valtionosuusrahoituksen ulkopuolisen teatterikentän rahoitus kaippaa edelleen kehittämistoimenpiteitä niin rahoituksen määrän kuin rakenteen osalta, ja että radiotaajuuksien EU-tasolla harmonisoitu uudelleenohjaus tulee aiheuttamaan esittävän taiteen alalle konkreettisia kustannuksia radiomikrofonijärjestelmien välttämättömän uudistamisen johdosta, ja että tästä aiheutuvia kustannuksia tulisi kompensoida valtion taholta.

Helsingissä 8. marraskuuta 2011

SUOMEN TEATTERIT – FINLANDS TEATRAR RY